

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.25. In hoc sita fuit triumphi Christi gloria, quod de sanguine pedibus suis balneum effecerit, quo linguam canvm suorum excauit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](#)

Lxx. 18.9. vitiam fidem filium. Abrahæ faciat legitimum: domum autem illius; officinam prius luxuriam & furorum in dominum converat. Iauis i. dicit que. *Hodie hinc domini alius facta est.*

XII. **Predicta Magda-lens ap-plican-tur.** Notanter autem hoc considerandum est in operæ hodierno. Erat Magdalena vbiſ Balæ inhabitatix: in illa maledictus Rex Og imperabat, nimisnum Diabolus cum immenso numero viatorum, qui tantum in illa acceperat dominū, ut eam tanquam proprium sibi regnum occuparet, in quo quamplurimi principes infernali morabantur, ut declarat Euang. Marcus, quod scilicet a septem esset occupata daemonibus. Perpendamus quā eleganter eam hodie describat Euangeli. Lucas huius incolam ciuitatis. *Erat in ciuitate peccatrix.* Quamvis enim intelligat illum ciuitatem, in qua vivebat, accipere tamen possumus de ciuitate Balæ cuius præcipue cuius nominabatur. Primo ob nimiam voluptatum abundantiam, quibus se totam expulerat, cibo, potu, dormitioni, alijsque delitij indulgens. Hinc ortæ sunt secundò execrabilis illius turpitudines, quibus tandem in ultimam est lapidationem canique adeo magnam, ut iam proprium illi nomen non audiretur, sed passim ab omnibus mulier dicetur in rive peccatrix. Lacerbar immersi pelago viutorum, abyssu absorpti, quem Spiritus S. testatur infatigabilem: hoc dixeris de vita sensualitatis & impudicitie. O quam potens es Domine, & quam bene te Deum ostendis qui animas ab omnibus salvas periculis incolumes: *Deus noster, Deus saluos faciens.* Qandoquidem hanc mulierem conuerteras, ut quæ prius erat inhabitatrix Balæ viotorum, cuius sit gratia; finiantur in ea deliciae, luxuriae, voluptates, de confusione egreditur extrema; nec non de publico scandalio in quod ex vita sua nefandissima corruerat, atque de abysso profundissima & immensa culparum ac vanitatum, depositarium fiat diuiniarum donorumque celestium: ecce mulierem conuersam de Balæ: ecce mulierem de profundo extractam viotorum: ecce mulierem quæ prius erat in ciuitate peccatrix: iam ad securum appulit portum pedum Christi Salvatoris, multò tuor quam Ionas, dum se in arenam ore Balæ gaudet eructatum. O portum eminentem, pedes sanctissimos, quām fecurunt illi qui ad te de mari consurgunt.

§. 25. In hoc sita fuit huīa triumphi Christi gloria, quod de sanguine pedibus suis balneum efficerit, quo lingua canum suorum exauit.

Dicito nobis ò David in quo huīis triumphi gloria ducisque honor clarus innotescat ad illum Psalmographus conuertitur, anque. *Vi intingatur pes tuus in sanguine.* In hoc triumpho tuo Domine mihi, non vulnus appetat magnitudo quod pedes tui sanguine tangantur inimicorum. Hic facinus indicat Dm. Hilarius illa verba expendens quo vrebantur duces iniusti: nam de vicitis hostiis suis victoriae triumphum celebrabant, quam ab illis reuelabant, eorum sanguinem conculcando pedesque suos illo ablucendo: illos enim torrentibus corrum sanguinis imponeant, itaque illis ablubant. Hac phrasu titutur Rex Propheta, qui victoriā expostus quia iusti de reprobis in die iudicij triumphaverunt, sic in corum gloriam cavit. *Lestabatur iustus cum videris vindictam,* marcus Ps. 58.12. *Iuni lauabit in sanguine peccatoris.* Legit D. Hieron. & illi qui vim sequuntur verbi Hebrei: *Pe. Hi loles sues lauabit.* Quid huic simile arbitror signifi: cuius explicasse eundem prophetam: quando in extremo catur. spiritu filio suo Salomonis præcepit ut delictum à duce lab commissum puniret, etenim proditio pugnione Duceum. Abner interficiens balthem suum & calceos, eius sanguine intinxerat, quo suam de illo intendebat signare victoriam: *Ef. 5. Reg. 2.5. fudit sanguinem bellis in pace,* & posuit cruentem prælii in balsio eius, quod erat circa lumbos suos & in calcamento suo, quod erat in pedibus eius. q. d. Ecce hic summum illius triumphi fastigium, quem de capitali meo hoste reportavi. Nam pedibus meis illius protero sanguinem. Est fangus vite supradamentum, & totius hominis fortitudinis: etenim in illo anima resedit: *Anima omnis Leuit. 17. carnis in sanguine est.* q. d. Maximè pretiosum & preciosissimum mei iobus primarium pedibus meis proflero & conculco: nam illud corporis mei pars est infusa. Cælestem te ò Triumphantem (exclamat David.) Hic enim supremus patet glorie tua vertex & triumphi fastigium, unde manus diaboli pessimos eruens peccatores tuos D. Gregor. illos pedibus proferens eorum sanguine abluedos. Nyss. Orat. de

Eleganter dixit D. Gregor. Nyssen, sanguinem obitum Pulcordis humani vivaciorum, lacrymas esse. *Hunc cherie Nō enim effundit dum vulneratur; Vulnerum ansas longe à tanquam præ-*

II. *Sunt lacrimæ sanguis cordis.* tanquam sanguis lacryma sunt Quando pungitur, secundum id quod est carnis animalis sanguinis effundit carni proprium evanescere rubrum, qualis est carnis pars principalis: porro quando laceratur secundum quod est rationale emittit sanguinem proprium, nimis lacrymas. Idcirco namque illum non effundit cor animalium. Conspicione Iudei Redemptor: m nostrum in morte Lazarum flentem, unde infernus cor ille suisse vulneratum: Ecce quoniam amabat eum. Hie liquido patet Domine mihi tuis ille triumphus glorioissimus: quoniamquidem pedibus tuis prostrata illam, que diabolice subiacet potestati, sic tibi subiectam detinetas, ut cordis illius sanguine tui pedes intingantur: nam huic impetuolo tortenti lacrymarum eius impositi illis abundantius irrigantur: *Lacrymis capi rigare pedes eius*, modo patet quod omnino tuos cor illud pedibus substracteris, cuius sanguine & lanuantur & irrigantur. O animæ eius Balan tunc verè mūhi perfusio vere vos à Domino illo i teratas de potestate Regis infernalis, arque de illo in vobis triumphasse, quando vos video ipsum cordis sanguine, nimis lacrymis, pedes illius irrigare. **III.** *Lacrymæ signa sunt cordis vulnerata.* Eia age anima profanissima, cuius hoc vicum est exercitium carnis tuae vacare commissationibus & ebrietatibus, ex quibus enatentur impudentiae & non-tolerantiae turpitudines, de quibus in confessionem maximam lapsa es statimque verè pudendum, in quo prodigum considerasti, dæmoni imperio ita perfectè subditi, ut illi velut Domino illius, cuius seruitio concicerasti promptius obedias illo gradiantem, quo te ducit, eius placeras appetitus, illi tuos sacrificies annos, dies & noctes, corpus tuum, anima, sensus, actiones, cutas, facultates & quæcumque possides, multum veteor te illius subiacere imperio, cum te videam adhuc & huius Balan incolam, nec illo his egressus vbi tuis te totum dedicas voluntariis, dehinc & turpitudinibus: non enim dare locum volunti supremo illi triumphatori, quo te de miserando hoc statu liberaret: vocibus illius semper fusi rehaecias, ad eius furdus inspirationes, ad eius pertinax promissa, cuiusque minis inflexibilis, vbiñā cordis ille sanguis quo pedes eius irrigat vbinam illas lacrymas ad pedes confessari vel crucifixi vertiture profusa? profecto signū est cor tibi non esse vulneratum: Ecce mulier iniuncta peccatrix, lacrymis capi rigare pedes eius, adhuc enim venti, adstat & gemit, ut ille que videmus sanguine illius pedibus superimfuso nos predicatoris linguis nostras cōtra cius acuamus nimicos: Lingua canis tuorum ex inimicis ab ipso.

Hieron. Bapi. de Lanuza Tom. III.

Nerandum cum D. Augustino: quod quamvis **71** nomen canis absolute sumptum quolam desig. **IV.** net peccatores furibundos, & de talibus dicat Canis. Apostolus: *Videte canes, videte malos operarios: Dic propter quanto dicuntur canes Dei, predicatores dicatores indicantur & ministri Deo fideliissimi, quiq; suis designat, latribus terribiles in fugam, abgunt lupos in Philip. 3. fernales, & somno peccatorum excitant letargicos: Canes laudabiles non est abiles, fidem ferunt. D. Aveva. tis Domino suo & pro eius a me contra inimicos in ps. 67. latrantes. Propterea non tam dixit canes, sed canes Tom. 8. tuos, canes quidem qui edunt de mīca dominū suorum. Ropetocri sunt quidam canes à propheta Isaia non quia canes, sed quia latrare nescierunt, dormire amarent. Insuper ea de causa duos illos eximios ve. b. Dei præcōnes D. Bern ne tristumque Paraclem-Dominicum vtero adhuc materno inclusos, nondum mundo exclusos Deus canum simbolo præsignauit. Quorum latratus propriè sentiebant matres, designando eorum subiecctionem Canis & fidelitatem ex qua maxime canis commen natura dat, quem licet Dominus fustibus abigat, non laudabiliter in eum insurgit, nec deserit eum irritatus: est etiam illius lingua virus quam maxima latrando fugandoque lupos & vulpes, oues protegendo, salvia sua inneterata & vicerata curans vulnera: vix enim quidquam est illius curandis, ipsa lingua & salvia canis efficacius. In hærcamus loquendi formula variis adeo mirabili, ut dicendo & supponendo plures esse canes, unicam tantum dicat eorum esse linguam: *Lingua canis tuorum.* Quamvis enim prædicatores Christi numero plus sint ut clapsis diebus diximus, unica tamen lingua loquuntur: & hoc ipsum ab eis postulabat Ap. scelus: *Obligero vos fratres ut idip. 1. Cor. x. suni dicatis omnes, & non sint in verbis schismatis. 10.* Hoc ipso sanguine Domine mihi inquit David, canes tui linguas suas contra nos exaequent inimicos: Ex lacosis ex his etienni lacrymis singulare deponent chrimis argumentum, quo peccatoribus persuadent per Magdalenitatum quo letargiam eorum excitant quo lena corda montante, quo illuminant intellectum & mund inflammat voluntatem: Quod pectus adeo per predictas, quod illis lacrymis non emolliatur? *Quis tores peccator adeo sceleribus suis contumax ut has argumē advertens, ad similes non exicitur?* Sic enim in tum ad tetragram. D. Gregor. *Cuius enim velsaxum pectus premit illa peccatorum lacryme ad exemplum paenitendi noctis iam mollians?**

D. GREG.

Hoc sanguine lingua predicatorum exaequant Ho. 33. 11. tur, ut peccatores a meliora reducant. Hinc etc. Euang. non eliciunt & declarant prægrandem Dei misericordiam, qua longanimes illos expectat, Dei

Y y y y bonita-

bonitatem, qua benignus illis inspirat, Dei gratia fortitudinem, qua potens illos convertit, Dei benignitas abyssum, qui illis misericors ignorat. Et his duas acutus ligas contra illos qui turpioribus inquisiti criminibus penitentiam quidem agunt, sed remissam, sed fiscidam sed inconstantem: huius SS. penitentis illis expounde penitentiam oculorum eius lacrymis illorum arguit arditatem: animo illius constanti, quo se lacrymis infusa ad Christi pedes proferunt ut nec coniunctio nec connivus reverenteretur, tuam arguit defensam & corripit negligientiam quemq[ue] q[ui]dlibet ab agenda cohabet penitentia.

VII. Canes Dei hic FF. Prædicatores intelliguntur.
Et quamvis ut verum afferam, quod David loquendo pluraliter de canibus Dei, hoc nomine omnes comprehendat prædicatores: cum omnes illi linguis suas hoc sanguine exacuant contra peccatores: nihilominus credo quod singulariter de illis intellexerit qui filij sunt canis maculosis nostri Gloriosi Patris D. Dominici. Canes sunt eanum caroli, sicut antonomastice præclarus ille Apostolus canis Dei, cui ex munere incumbebat, sui prædicacione Dei hostibus adlarare, suâ doctrinae suæ, & sacramentorum administratione inueterata curate vulnera, cu[m] adeo strenue officium est exequuntur, ut illo ipso centum milia hereticorum ad fidem reduxerentur. Canes Dei erant eius caroli. Illi in particulari suas debent hoc sanguine linguis exacuere. Quia illa ipsa sancta penitentia iplos ut singulares prædicatores elegit Fratesque sibi charissimos adoptatores. uit. Pro huius confirmatione illa ipsa hoc ei: non exemplu[m] menim imposuit, apparet loquenque Carolo hoc nomine primo fratri S. Lodouici Gallici Regis, qui ipse obtinuit & perdidit regnum Siciliæ. Bello natali captus ab Aragonensisibus & captiuis detentus Barcelone scipsum vniq[ue] S. Magdalene commendauit: apparuit autem illi ipsa nocte profecti sui conductum illi promittens: & modico temporis spacio non sine miraculo illum ex urbe Barcelona transpositum in Franciam. Cui in aurota se signum gratitudinis præcepit ut convenienter exstueret fratribus suis. Cum autem inquireret, Off. Past. quinam illi essent respondit: fratres mei fratres vide R. Theologia & iurisprudentia clarissimus Sylvester SS. Mer Pius Romæ magister S. Palatij Apostolici.

§. 26. Lacrymis. Optima penitentia que non loquitur sed plorat, ostendens se culpam suam agnoscere, & viam aperiens petitioni per lacrymas, quia cum harum symbolum sit aqua pura, illam Deus magnificat.

I. Gitur adiuoluta pedibus Salvatoris & catastrophas soluens lacrymarum, tanta capi illas vestigata profundere, ut verum fuerit de illa proloqui: *Lacryma capi rigare pedes eius.* Si quid lapio proponenda f[ra]ns à nobis quæstio ni D. Evangelistef[ra]ndet. Dicite nobis Historiographæ diuinissime, quas mulier hæc propositum Domino ratione si quibus verbis est illum allocuta in forte sic in capitulo: *Miserere mei Deus!* an hoc eius fuit exordium: *Tibi soli peccavi*? non hinc exorta est lacrymatis sua remedium, non loquendo copit sed Cur plorando, non de ore verba profetendo compo Magdalena, sed de corde per oculos lacrymas fundente lena nihil copiosas: *Lacryma capi.* Optimum principium, dixerit, quod egregia comprehendit exelitis Philosophia documenta, quæ data opera tractat D. Ambrosius, non semel sed saepius illud expeditus, quod Evangelistæ nobis proponunt de penitentia D. Petri, de quo hoc tantum commemorant, quod commissa culpa tristæ negationis in se cœterus ex Galli canitu admonitus, & præcipue Christi Domini contumus, & luce oculorum illius illustratus: *Egressus fors fleuit amare.* Notandum cum D. Ambrofio in SS. Evangelistis non legi quæ locutus fuisse, sed quod fierent: Inne D. AMBROFIO quod ficerit, non inuenio quod dixerit; flevit & in ea. 22. tacuit. Ali ergo non suadet aequi as, ut edocitus à Luce de Davide psalmum intencio: *Miserere &c. vcl. De negatione mea in surore tuo &c.* cum nemo dubitet, quin Petri. Et psalmos nosset penitentiales, comunque efficaciter, iam? an non convenienter suscit h[ab]it prologus quæ Penit. Pe. Dominus referat locutum fuisse Publicanum quo tri Apostoli salutem obtinuit: *Deus propius esto mihi peccato.* T. 3. O. 4. Nihil horum, sed ne verbum quidem depresso lacrymis fletuque secum orditur penitentiam, & quidem prudentissime, idque pluribus de causis.

Prima sit: quod illis ostendat ex mente D. Ambrofio, quod culparum suarum perfectam habeat. Silenti nouit: proprium est illi qui peccata sua non hoc indagoscit in eorum loqui defensionem: verumtamen culmen qui illa cognoscit & gravitatem intelligit per cognoscibile totum imputandum, taceret, & tanto stritionem. Eius quæcumq[ue] clarius conficit siti culpam imputandam & minus superesse quod in his producat